

Την Τετάρτη 5 Νοέμβρη 2025, η οργάνωση Αναμέτρηση διοργάνωσε στην ΑΣΟΕΕ πολιτική εκδήλωση με τίτλο: “ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος – Β’ Πανελλαδική. Η νεολαία που δεν κατάφερε να αλλάξει τον κόσμο, άλλαξε όμως την Αριστερά”. Μίλησαν κατά σειρά, η Τόνια Κατερίνη, ο Αντώνης Μαούνης, ο Γιάννης Μηλιός και ο Αντώνης Νταβανέλος. Στο κείμενο που ακολουθεί, βασίστηκε η παρέμβαση του Νίκου Ξηρουδάκη, μέλους του ΚΣ της Β’ Πανελλαδικής.

Καλησπέρα σε όλες και όλους.

Με συγκίνηση συναντάω συντρόφους από τα παλιά, συμμετέχοντας κι εγώ στη σημερινή εκδήλωση που αναφέρεται στην Ιστορία της οργάνωσής μας, της **Β’ Πανελλαδικής**, με το βλέμμα στην άντληση συμπερασμάτων για το σήμερα. Στην **τραγική**, όσο και **ενδιαφέρουσα** περίοδο που διανύουμε.

Την Ιστορία και την πολιτική παρακαταθήκη της **ΕΚΟΝ Ρήγας Φεραίος – Β’ Πανελλαδική**, για την ακρίβεια. Ελληνική **Κομμουνιστική** Οργάνωση Νεολαίας. Το «**Κ**» στον τίτλο το είχαμε κατοχυρώσει ήδη από την **Α’ Πανελλαδική Συνδιάσκεψη** της οργάνωσης του Ρήγα, κι αυτό έχει τη σημασία του.

Στη Β’ Πανελλαδική, όσες και όσοι στρατεύτηκαν **ήθελαν ν’ αλλάξουν τον κόσμο**, να συμβάλουν στην αλλαγή του. Μπορεί η οργάνωσή μας να μην άλλαξε τον κόσμο. Μπορεί κατά τη γνώμη μου **να μην άλλαξε ούτε την αριστερά**. Επιδίωξε όμως με επιτυχία να την ερμηνεύσει.

Σε μια **αντίστροφη ανάγνωση της 11ης Θέσης για τον Φόιερμπαχ**, είχε καθοριστική συμβολή, άφησε σημαντική παρακαταθήκη.

-Η απόρριψη των θεωριών της **Ψωροκώσταινας**, οι αναλύσεις του Γιάννη [Μηλιού, σ.σ.] **-Όψεις Ανάπτυξης, Αγώνας Νο6**, η περιγραφή της **θέσης της Ελλάδας στην ιμπεριαλιστική αλυσίδα**.

-Ο **Αστικός Εκσυγχρονισμός**, που ξεδιπλώθηκε περισσότερο στις επόμενες δεκαετίες.

-Οι εκτιμήσεις για τον ρόλο της λεγόμενης **Τοπικής Αυτοδιοίκησης** ως **κρατικού μηχανισμού**, εκτιμήσεις που δικαιώθηκαν τα επόμενα χρόνια.

-Οι αναλύσεις για το **επιχειρηματικό πανεπιστήμιο**.

-**Η Κρίση της Αριστεράς**. Είδαμε πόσο κραυγαλέα ξέσπασε λίγα χρόνια αργότερα, το '89-'90. **Και** ως προς την κατάντια του Συνασπισμού - Τζαννετακισμού που ξέπλυνε τον Μητσοτάκη για να εξαπολύσει τη νεοφιλελεύθερη επίθεση που ακολούθησε, **και** ως προς τα οργανωτικά και πολιτικά αποτελέσματα της **Ρήξης στην ΚΝΕ και στο ΚΚΕ**. Ορισμένοι σύντροφοι της Πανελλαδικής, συναντηθήκαμε τότε με στελέχη της Ρήξης στο ΚΚΕ. Η σοβούσα κρίση της Αριστεράς, για την οποία πριν λίγα χρόνια μιλούσαμε, ήταν εδώ, κραυγαλέα παρούσα. Με έκπληξη διαπιστώσαμε ότι οι σύντροφοι της **ΚΝΕ Γράψα** είχαν μελετήσει τη δική μας εμπειρία...

-Η αντικατάσταση της λογικής της **κρατικής τρομοκρατίας** που επικρατούσε, με την εισαγωγή της έννοιας της **κρατικής καταστολής**, πρωτότυπης για την εποχή. Η σχετική «**Επιτροπή για την υπεράσπιση των πολιτών από την κρατική καταπίεση και καταστολή**» διοργάνωσε με επιτυχία στο **Σπόρτινγκ** μεγάλη εκδήλωση κατά του **τρομο-νόμου 774** με τον **Μανώλη Γλέζο να μιλάει για σοσιαλισμό**.

-**Η Συσπειρωσιακή λογική**, πολύτιμο εργαλείο μέχρι σήμερα. Δεν είχαν σημασία οι ιδεολογικές καταβολές των αγωνιστών που απελευθέρωνε η κρίση της αριστεράς, μπορούσαν επιτέλους να συνεργαστούν πρώην μαοϊκοί με πρώην ΕΛΕΚ, κάτι που παλαιότερα δεν μπορούσε να γίνει. Για παράδειγμα, στο σωματείο της ΤΡΙΚΟΠΙ, οι διαφορετικές ιδεολογικές προσεγγίσεις για το χαρακτήρα της επανάστασης στην Ελλάδα, αν δηλαδή θα είναι **λαϊκοδημοκρατικός** ή **σοσιαλιστικός**, δεν επέτρεπαν στους αγωνιστές της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς να αντιτάξουν κοινή δράση απέναντι στην εργοδοσία!

-Η υπέρβαση της ψοφοδεούς μοιρολατρίας της κοινοβουλευτικής αριστεράς και η ανάδειξη

της λογικής ότι **«Τη νίκη τη φέρνει ο αγώνας!»** Η καθοριστική συμβολή στο κίνημα των **καταλήψεων του '79** που έστειλε στα αζήτητα της Ιστορίας τον **νόμο 815**. Για πρώτη και μοναδική μέχρι σήμερα φορά, **ψηφισμένος από τη Βουλή νόμος καταργείται στο πεζοδρόμιο** και στραπατσάρει τη μούρη του «Εθνάρχη» Καραμανλή του πρεσβύτερου. Η νίκη αυτή έδειξε υποδειγματικά το πώς όταν εισβάλλουν οι μάζες στο προσκήνιο, όταν ασκούν πολιτική με «π» **μικρό** και όχι **κεφαλαίο**, όταν συγκεντρώνονται δυνάμεις σε ένα στόχο, μπορούμε να νικάμε με το κεφάλι ψηλά. Η πρώτη μεταπολιτευτικά κατάληψη πανεπιστημιακής σχολής, που έσπασε το ταμπού, ήταν στην Πάτρα το Δεκέμβρη του '77 με καθοριστική τη συμβολή του Γραφείου Σπουδάζουσας Πάτρας του Ρήγα Φεραίου.

-Στον απόηχο του Μάη του '68, και στο φόντο αυτής της πολιτικής νίκης, το κίνημα των καταλήψεων του '79 ανέδειξε και **άλλες πλευρές πολιτικής και κοινωνικής αμφισβήτησης του καπιταλισμού**: Πολιτιστικές, σχέσης των φύλων, καθημερινής ζωής κ.λπ.

Η ιδρυτική Συνδιάσκεψη της Β' Πανελλαδικής, πραγματοποιήθηκε στο κινηματοθέατρο **“Αίγλη”** στην οδό Ηπείρου, στα σύνορα Δάφνης, Υμηττού και Νέου Κόσμου. Συμμετείχαν **3.000 μέλη**. Το θυμάμαι καθώς ήμουν ένα από τα 10 μέλη της **Οργανωτικής Επιτροπής** που διαγράφηκαν πρώτα από όλους.

Καταγράφηκαν τρεις τάσεις. Περιληπτικά, η κυρίαρχη, της **«έγκυρης καταγραφής»**, όπως εύστοχα περιγράφηκε, που επικράτησε με αποχρώσεις στο εσωτερικό της.

Η πρώτη μειοψηφούσα, που έδινε έμφαση σε **νέες κινηματικές πλευρές** που αναδύονταν. Θυμίζω τη συνέντευξη που πήρε ο Γιάννης Μηλιός από τον **Ανδρέα Βελισσαρόπουλο** του **ΑΚΟΕ** για το περιοδικό μας, τον **ΑΓΩΝΑ για την Κομμουνιστική Ανανέωση**.

Τέλος, **η 2η μειοψηφούσα**, που καλούσε σε **οικοδόμηση κομμουνιστικής οργάνωσης**.

Στην πράξη, στη συνέχεια, όπως ήταν φυσικό, αυτό που υλοποιήθηκε είχε στοιχεία και απ' τις τρεις.

-Καθοριστική ήταν η συμβολή μας στη διοργάνωση της **διαδήλωσης στην αμερικάνικη πρεσβεία στο Πολυτεχνείο του '80**. Το **ΚΚΕ** τότε είχε κεντρικό σύνθημα το **«Αλλαγή δε γίνεται χωρίς το ΚΚΕ»** και **«ΚΚΕ, Αλλαγή, 2η κατανομή»**. Θυμίζω ότι ο Φλωράκης στη συζήτηση που έγινε στη Βουλή μίλησε πάλι για **“χουντοαριστερισμό”** (άλλη εκδοχή του καραμανλικού **“αριστεροχουντισμού”** που φτάνει μέχρι τις μέρες μας ως **“Θεωρία των**

δύο άκρων”). Δεν “είδε” τους δύο νεκρούς, τη Ματίνα Κανελλοπούλου και τον Ιάκωβο Κουμή, δεν παρέλειψε όμως να αναφερθεί στους **“προβοκάτορες με τα κόκκινα πουκάμισα”** του ’65...

Η σύγκρουση αυτή ήταν βέβαια ένα από τα ορόσημα που σηματοδότησαν τη **φθίνουσα πορεία** που είχε έκτοτε ευρύτερα ο χώρος της εξωκοινοβουλευτικής αριστεράς της εποχής και της οργάνωσής μας πιο συγκεκριμένα. Τα πολιτικά και κοινωνικά καύσιμά μας μέχρι εκεί έφτασαν. Μαζί με την ανάδειξη του **ΠΑΣΟΚ** στην κυβέρνηση, η **συναινετική πολιτική** της κοινοβουλευτικής αριστεράς ενισχύθηκε για να καταλήξει αργότερα στη **συγκυβέρνηση με Μητσοτάκη** στην αρχή, **και με ΠΑΣΟΚ** στη συνέχεια, αλλά και στην τραγωδία της **κυβερνώσας αριστεράς** πιο πρόσφατα.

Βέβαια, το χειρότερο σενάριο δεν παύει να είναι η προσχώρηση στην κοινοβουλευτική αριστερά και λογική, χωρίς κοινοβουλευτική εκπροσώπηση... Η διαρκής πίεση για δεξιά μετατόπιση δεν έρχεται από το πουθενά και, πάντως, δεν νομιμοποιείται κανείς να την καταγγέλλει, όταν στο δικό του χαράκωμα, στο δικό του μετερίζι, έχει υποχωρήσει σ’ αυτήν.

Υπάρχει και σήμερα παράδοση δημιουργίας **αντικαπιταλιστικών συσπειρώσεων** είτε κεντρικής πολιτικής αναφοράς είτε κινήσεων σε Περιφέρειες και Δήμους, είτε μαζικών πολιτικοσυνδικαλιστικών σχημάτων στο εργατικό, νεολαιίστικο, φεμινιστικό, αντιπολεμικό ή περιβαλλοντικό κίνημα.

Η συνολική πολιτική απάντηση της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, δεν προϋποθέτει μόνο «θέσεις», «αναλύσεις» και «πρόγραμμα για όλα», αλλά και συγκέντρωση ευρύτερων δυνάμεων της αντικαπιταλιστικής αριστεράς, οργανωτικά, πολιτικά, θεωρητικά. Η συγκέντρωση αυτή συνιστά μια πρόταση ενότητας και συγκρότησης αντικαπιταλιστικού πολιτικού μετώπου, αγωνιστών, ρευμάτων και πολιτικών οργανώσεων, ακόμη και αν υπάρχουν διαφορές σε πολλά θέματα.

Έχουμε δόξα τω Θεώ, πεδίο δόξης λαμπρό για κοινή δράση στο μέτωπο της παιδείας και της καταστολής, την περίπτωση των διώξεων των φοιτητών του Πολυτεχνείου. Δεν πρόκειται για καπρίτσιο του Χατζηγεωργίου, υπάρχει ενιαία λογική, είναι κεντρική πολιτική. Αντίστοιχα, διεθνώς δεν είναι προσωπική ιδιοτροπία του Τραμπ. Πρόκειται για τα ολοκληρωτικά χαρακτηριστικά του καπιταλισμού της εποχής μας που, μαζί με τους σύγχρονους πολέμους του κεφαλαίου, την γενοκτονία στην Παλαιστίνη, το σφαγείο της ΕΕ, πρέπει συνολικά να αντιμετωπιστούν πολιτικά.

Με έμπνευση από το κίνημα της **αμφισβήτησης του Μάη του '68**, η Β' Πανελλαδική **αμφισβήτησε θεμελιακά τον καπιταλισμό** σε όλες τις πλευρές του (κάποτε και με ιερόσυλο, εικονοκλαστικό τρόπο, βλ. το πολιτιστικό άρθρο για το "στεφάνι" και το "γεράνι μας"...). **Απαμβλύθηκαν** άραγε ή αντίθετα, **ενισχύθηκαν** τα ολοκληρωτικά χαρακτηριστικά του καπιταλισμού που τόσο καίρια αμφισβητήσαμε στα νιάτα μας, στα σαράντα τόσα χρόνια που μεσολάβησαν;

Κλείνοντας: Με δυο κουβέντες, η Πανελλαδική υπηρέτησε με επιτυχία την **αριστερή κριτική** στην επίσημη αριστερά. Συνέβαλε καθοριστικά στην ανάδειξη του ευρύτερου "χώρου" σε τρίτη δύναμη στο φοιτητικό κίνημα. Προσπάθησε, σπάζοντας το κέλυφος, να εδραιωθεί στις γειτονιές και σε ευρύτερους από τον φοιτητικό χώρους. Δεν κατόρθωσε όμως τελικά να οικοδομήσει την **άλλη**, την **ανυπότακτη και ανατρεπτική αριστερά** στην οποία καλούσαν οι καιροί.

Εν κατακλείδι, ο **Μανόλης Αναγνωστάκης** το έθεσε σωστά: «**Το θέμα είναι τώρα τι λες**». Για να επιστρέψουμε εκεί από όπου ξεκινήσαμε, στην **11η Θέση για τον Φόιερμπαχ**: Αυτό που μας φέρνει σήμερα εδώ να συζητάμε για μια οργάνωση που ιδρύθηκε πριν 48 σχεδόν χρόνια, είναι η πρόθεση **να τον αλλάξουμε τον κόσμο**. Αξιοποιώντας και τις παρακαταθήκες της Β' Πανελλαδικής, που δείχνουν το δρόμο για μια **αριστερά ανατρεπτική**, με **ενωτική μετωπική πολιτική**, με **αντικαπιταλιστικό περιεχόμενο** και το όραμα της **κομμουνιστικής προοπτικής να θερμαίνει τις καρδιές**.

Το αίτημα του αγώνα για την **επαναστατική ανανέωση του κομμουνιστικού κινήματος** παραμένει ανοιχτό.

Σας ευχαριστώ!